LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL 2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 5 PRIORITETO „APLINKOSAUGA, GAMTOS IŠTEKLIŲ DARNUS NAUDOJIMAS IR PRISITAIKYMAS PRIE KLIMATO KAITOS“ 05.6.1-APVA-V-020 PRIEMONĖS „UŽTERŠTŲ TERITORIJŲ TVARKYMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO

2015 m. lapkričio 23 d. Nr. D1-841
Vilnius

Vadovaudamasis Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, 6.2.7 papunkčiu ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, 65 punktu,

t v i r t i n u 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.6.1-APVA-V-020 priemonės „Užterštų teritorijų tvarkymas“ projektų finansavimo sąlygų aprašą.

Aplinkos ministras Kęstutis Trečiokas

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros 2015-06-23 raštu Nr. (29-2-3)APVA-862

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 2015-10-09 raštu Nr. (1.1.20-411)10-8913

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2015-10-29 raštu Nr. ((24.37)-5K-1522383)-6K-1507879

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2015 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. D1-841

2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 5 PRIORITETO „APLINKOSAUGA, GAMTOS IŠTEKLIŲ DARNUS NAUDOJIMAS IR PRISITAIKYMAS PRIE KLIMATO KAITOS“ 05.6.1-APVA-V-020 PRIEMONĖS „UŽTERŠTŲ TERITORIJŲ TVARKYMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.6.1-APVA-V-020 priemonės „Užterštų teritorijų tvarkymas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.6.1-APVA-V-020 priemonės „Užterštų teritorijų tvarkymas“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektas) įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. D1-1050 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) (toliau – *de minimis* reglamentas).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Apraše vartojamos kitos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos:

4.1. Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. D1-230 „Dėl cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimų patvirtinimo“;

4.2. Ekogeologinių tyrimų reglamente, patvirtintame Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2008 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. 1–104 „Dėl ekogeologinių tyrimų reglamento patvirtinimo“;

4.3. Užterštų teritorijų tvarkymo 2013–2023 m. plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-790 „Dėl užterštų teritorijų tvarkymo 2013–2023 m. plano patvirtinimo“ (toliau – Užterštų teritorijų tvarkymo planas);

4.4. Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“, 6.3 papunktyje (toliau – Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija);

4.5. Naftos produktais užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimuose LAND 9-2009, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-694 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 9-2009 „Naftos produktais užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimai“ patvirtinimo“.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Ministerija) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negrąžinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 18 825 301 euro (aštuoniolikos milijonų aštuonių šimtų dvidešimt penkių tūkstančių trijų šimtų vieno euro) Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų (Sanglaudos fondo) lėšų.

9. Priemonės tikslas – siekiant išvengti pavojaus aplinkai, žmonių sveikatai ir sumažinti pavojingų cheminių medžiagų grunte ir (ar) požeminiame vandenyje lygį, įgyvendinti priemones, skirtas tinkamai aplinkos apsaugai, užterštų teritorijų ir pavojingiausių taršos židinių sutvarkymui.

10. Pagal Aprašą remiama veikla – cheminėmis medžiagomis užterštų urbanizuotų teritorijų tvarkymas.

11. Pagal Apraše nurodytą remiamą veiklą valstybės projektų sąrašą numatoma sudaryti – dviem etapais: I etapo - 2016 m. I ketvirtį, II etapo – 2016 m. II ketvirtį.

II SKYRIUS
REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

12. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra savivaldybių administracijos ir Lietuvos kariuomenė (kaip nurodyta Užterštų teritorijų tvarkymo plano 2 priede).

13. Pareiškėjas (projekto vykdytojas) turi užtikrinti pakankamus administracinius gebėjimus vykdyti projektą:

13.1. projekto vadovas turi turėti ne žemesnį kaip aukštąjį koleginį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 2 metų patirtį projektų valdyme;

13.2. projekto finansininkas turi turėti ne žemesnį kaip aukštąjį koleginį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 2 metų darbo buhalterinės apskaitos srityje patirtį;

13.3. asmuo, atsakingas už projekto veiklų priežiūrą, turi turėti ne žemesnį kaip aukštąjį koleginį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 2 metų darbo užterštų teritorijų tvarkymo srityje patirtį.

14. Pareiškėjai organizaciniu požiūriu turi būti pajėgūs tinkamai ir laiku įgyvendinti projektą ir atitinka jiems keliamus reikalavimus, išdėstytus Aprašo 1 priedo 5 punkte.

15. Projektai gali būti įgyvendinami su partneriais - juridiniais asmenimis, kurie pagal panaudos sutartį arba patikėjimo teise naudoja valstybės ar savivaldybės žemę.

16. Partnerio įtraukimas į projektą turi būti pagrįstas. Prie paraiškos turi būti pridedama jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties patvirtinta kopija, kurioje turi būti nustatytos šalių prievolės ir atsakomybės.

III SKYRIUS
PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

17. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

18. Projektas turi atitikti šį specialiųjų projektų atrankos kriterijų – Užterštų teritorijų tvarkymo planą, t. y. projekto vykdytojas ir projekto veiklos turi atitikti Užterštų teritorijų tvarkymo plano 2 priedo Cheminėmis medžiagomis užterštų urbanizuotų teritorijų tvarkymo sąrašą.

19. Pagal šį Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

20. Teikiamų pagal Aprašą projektų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip I etapo – iki 2018 m. liepos 1 d., II etapo – iki 2023 m. balandžio 1 d.

21. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto įgyvendinimo trukmė gali būti pratęsta Projektų taisyklių nustatyta tvarka, bet ne ilgiau kaip: I etapo – iki 2018 m. spalio 1 d., II etapo – iki 2023 m. liepos 1 d.

22. Projektų veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

23. Žemė, kurioje ketinama įgyvendinti projektą, turi priklausyti valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise.

24. Finansavimas projekto įgyvendinimui gali būti skiriamas, kai negalima vadovautis atsakomybės („teršėjas moka“) principu, kaip apibrėžta Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos 6.3 papunktyje.

25. Projektu turi būti siekiama visų išvardintų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių:

25.1. produkto stebėsenos rodiklio „Bendras rekultivuotos žemės plotas“, kodas P.B.222,

25.2. produkto stebėsenos rodiklio „Išvalytos ir sutvarkytos praeityje užterštos teritorijos“, kodas P.N.096;

26. Aprašo 25.1 ir 25.2 papunkčiuose nurodytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai patvirtinti:

26.1. Aprašo 25.1 papunktyje nurodyto priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio skaičiavimo aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ ir paskelbtas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt;

26.2. Aprašo 25.2 papunktyje nurodyto priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio skaičiavimo aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. D1-1050 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ ir paskelbtas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

27. Projekto parengtumui taikomi šie reikalavimai:

27.1. iki projektinio pasiūlymo pateikimo – turi būti atlikti užterštos teritorijos detalūs ekogeologiniai tyrimai, vadovaujantis Ekogeologinių tyrimų reglamento, patvirtinto Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2008 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. 1–104 „Dėl ekogeologinių tyrimų reglamento patvirtinimo“, reikalavimais;

27.2. iki paraiškos pateikimo – pareiškėjas turi būti įvykdęs rangos darbų arba teritorijos sutvarkymo paslaugų viešųjų pirkimų procedūras ir techninės priežiūros paslaugų viešųjų pirkimų procedūras (turi būti sudaryta pasiūlymų eilė ir pasibaigęs pirkimo sutarties sudarymo atidėjimo terminas, nustatytas Viešųjų pirkimų įstatymo 2 straipsnio 22 dalyje);

27.3. papildomi ekogeologiniai tyrimai, reikalingi pavojingomis cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos tvarkymo planui tikslinti ir valymo darbams vykdyti, turi būti atlikti iki rangos darbų viešojo pirkimo arba papildomų ekogeologinių tyrimų atlikimo paslauga ir tvarkymo plano tikslinimas gali būti perkami kartu su rangos darbais (vienu pirkimu).

28. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

29. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principų įgyvendinimui.

30. Pagal Aprašą gali būti teikiama *de minimis* pagalba projekto vykdytojui, jei užteršta teritorija, kurią ketinama valyti, išnuomota kitam juridiniam asmeniui ir jei bendra projekto vykdytojui suteiktos *de minimis* pagalbos suma neviršija 200 000 eurų (dviejų šimtų tūkstančių eurų) per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį. Kita valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, neteikiama.

IV SKYRIUS
TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

31. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios patvirtintos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtos interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt., išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

32. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 95 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas ir (arba) partneris privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 5 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo lėšomis gali papildomai prisidėti prie projekto įgyvendinimo.

33. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, ir netinkamos finansuoti išlaidos turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų.

34. Pagal šį Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	**Išlaidų kategorijos pavadinimas**	**Reikalavimai ir paaiškinimai**
1.	**Žemė (pirkimas, nuoma)**	Netinkama finansuoti
2.	**Nekilnojamasis turtas (pirkimas, statyba, nuoma, eksploatavimas)**	Netinkama finansuoti
3.	**Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai:**	Tinkama finansuoti: Užterštos teritorijos tvarkymo plano parengimas, papildomų ekogeologinių tyrimų (specialių kiekybinių ir/ ar kokybinių parametrų), reikalingų tvarkymo plano tikslinimui, atlikimas, kontrolinių tyrimų atlikimas ir baigiamosios užterštos teritorijos tvarkymo ataskaitos parengimas; - Griovimo darbai (kietos dangos, pamatų ar kitų konstrukcijų, trukdančių kokybiškai atlikti užterštos teritorijos valymo darbus, pašalinimas); - Žemės darbai grunto ir požeminio vandens valymas naudojant *ex-situ* ir *in-situ* metodus;

		- Statybinio laužo ar kitų konstrukcijų išvežimas į utilizavimo vietą, užteršto grunto ir užteršto požeminio vandens utilizavimas; - Darbų techninė priežiūra.
4.	**Įranga, įrenginiai ir kitas turtas**	Netinkama finansuoti
5.	**Projekto vykdymas**	Tinkama finansuoti: - Techninės specifikacijos parengimas.
6.	**Informavimas apie projektą**	Tinkamos finansuoti tik privalomos viešinimo priemonės pagal Projektų 37 skirsnio nuostatas
7.	**Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą:**	Tinkama finansuoti: - Projekto administravimo paslaugų pirkimo išlaidos, kai visos projekto administravimo paslaugos perkamos iš tiekėjo, negali viršyti Projektų taisyklių 10 priedo 4 punkto 6 skiltyje nurodytų fiksuotųjų normų ir turi būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo dokumentais; kitu atveju, kai už projekto administravimą atsakingas pats projekto vykdytojas ar partneris, t. y. nėra sudaroma administravimo paslaugų sutartis, taikoma fiksuotoji norma pagal Projektų taisyklių 10 priedo 4 punktą ir gali būti apmokama supaprastintai. Netinkama finansuoti: - Projektinių pasiūlymų, paraiškų, viešųjų pirkimų dokumentų rengimo paslaugų pirkimo išlaidos.

V SKYRIUS
PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

35. Galimi pareiškėjai per 60 dienų nuo kvietimo teikti projektinius pasiūlymus gavimo turi Ministerijai pateikti projektinį pasiūlymą pagal formą, nustatytą Valstybės projektų atrankos tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. D1-276 „Dėl Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir paskelbtą ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvestivijos.lt. Projektinį pasiūlymą galimi pareiškėjai taip pat turi pateikti elektronine forma, kurioje esančią informaciją būtų galima redaguoti ir kopijuoti.

36. Ministerija, įvertinusi projektinius pasiūlymus, priima sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjai, kurių projektai įtraukti į valstybės projektų sąrašą, įgyja teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

37. Pareiškėjas per 14 dienų nuo siūlymo teikti paraiškas dėl valstybės projekto įgyvendinimo gavimo dienos įgyvendinančiajai institucijai turi pateikti informaciją apie planuojamus, vykdomus ir baigtus pirkimus užpildydamas pirkimų planą per iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau –DMS).

38. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas/Planuojami valstybės (regionų) projektai“ prie konkretaus planuojamo projekto „Susijusių dokumentų“.

39. Pareiškėjas pildo paraiškos formą ir teikia ją per DMS arba raštu (kartu pateikdamas į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką), jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės, įgyvendinančiajai institucijai Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka. Pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

40. Jei nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai paskelbia Projektų taisyklių 82 punkte nustatyta tvarka ir informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės.

41. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus:

41.1. partnerio deklaraciją, jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriu (Partnerio deklaracijos forma integruota į pildomą paraiškos formą);

41.2. jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties patvirtintą kopiją, kaip nustatyta Aprašo 16 punkte, jeigu projekte dalyvauja partneris;

41.3. projekto biudžeto paskirstymą pagal pareiškėją ir partnerį (taikoma, kai pagal Aprašą teikiama *„de minimis“* pagalba ir galimi partneriai);

41.4. dokumentus, įrodančius pareiškėjo ir partnerio (jei taikoma) galimybę apmokėti numatytą projekto išlaidų dalį (pvz., savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintas savivaldybės biudžetas, kuriame būtų numatyta suma projekto įgyvendinimui, paskolos sutartis, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro patvirtinta užterštos teritorijos sutvarkymo programa, kurioje numatytos lėšos programos įgyvendinimui);

41.5. pareiškėjo ir (arba) partnerio įsipareigojimą, juridinio asmens valdymo organo, turinčio kompetenciją priimti atitinkamą sprendimą, padengti tinkamas ir netinkamas finansuoti, tačiau šiam projektui įgyvendinti būtinas išlaidas, ir tinkamas išlaidas, kurių nepadengia projekto finansavimas (t. y. savivaldybės tarybos sprendimas arba Lietuvos kariuomenės atsakingo asmens pasirašytas raštiškas įsipareigojimas);

41.6. projekto vadovo, asmens, atsakingo už projekto veiklų priežiūrą ir projekto finansininko gyvenimo aprašymus, kuriuose būtų nurodyta darbuotojų išsilavinimas ir patirtis projektų valdyme, buhalterinės apskaitos srityje ir darbo užterštų teritorijų tvarkymo srityje, kaip nurodyta Aprašo 13 punkte, ir pridėti tai įrodančių dokumentų kopijas;

41.7. pabaigtų rangos darbų arba teritorijos sutvarkymo ir techninės priežiūros paslaugų viešųjų pirkimų procedūrų dokumentus;

41.8. institucijos, atsakingos už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, išvados dėl poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo kopiją (jei taikoma).

42. Visi Aprašo 41 punkte nurodyti priedai turi būti teikiami per DMS arba raštu, jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės. Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos.

43. Paraiškų pateikimo paskutinė diena bus nustatyta valstybės projektų sąraše, bet ne vėliau kaip 6 mėnesiai nuo valstybės projektų sąrašo patvirtinimo dienos. Pareiškėjui praleidus valstybės projektų sąraše nustatytą paraiškos pateikimo terminą, sprendimą dėl paraiškos priėmimo, atsižvelgdama į termino praleidimo priežastis ir suderinusi su Ministerija, priima įgyvendinančioji institucija.

44. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašą.

45. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus. Nustačiusi, kad projektas atitinka Aprašo 1 priedo 4.5.1 papunktyje nustatytą bendrąjį reikalavimą, įgyvendinančioji institucija pildo Aprašo 2 priedą „Projekto atitikties *de minimis* pagalbos taisyklėms patikros lapas“.

46. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

47. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo paraiškos užregistravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos.

48. Nepavykus paraiškų įvertinti per Aprašo 47 punkte nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės, taip pat Ministeriją ir vadovaujančiąją instituciją raštu, vadovaudamasi Projektų taisyklių 9 punktu, nurodydama termino pratęsimo priežastis.

49. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Apraše ir Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose, juose nustatyta tvarka. Apie sprendimą dėl paraiškos atmetimo pareiškėjas informuojamas per DMS arba raštu, jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės, per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

50. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

51. Sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

52. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS arba raštu, jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės, pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

53. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp įgyvendinančiosios institucijos ir pareiškėjo. Projektų sutartys gali būti keičiamos arba nutraukiamos Projektų taisyklių 19 skirsnyje nustatyta tvarka.

54. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius sutarties, pasiūlymas pasirašyti sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti sutarties pasirašymo terminą.

55. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

55.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba;

55.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, atsižvelgiant į tai, kokią šio dokumento formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS
PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

56. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, kurios forma nustatyta Projektų taisyklių 4 priede, Projektų taisyklėse ir Apraše nustatytus reikalavimus.

57. Projekto vykdytojas privalo teikti dokumentus, reikalingus pirkimų priežiūrai atlikti, ir derinti juos atsižvelgiant į 2014 m. lapkričio 27 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu Nr. T1-190 „Dėl Procedūrų vadovo patvirtinimo“ patvirtintą Projektų viešųjų pirkimų patikros tvarkos aprašą pareiškėjams ir projektų vykdytojams, skelbiamą įgyvendinančios institucijos svetainėje www.apva.lt.

58. Projekto vykdytojas rengia išlaidų pagrindimo dokumentus, teikiamus su mokėjimo prašymais, atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio 27 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu Nr. T1-190 „Dėl Procedūrų vadovo patvirtinimo“ patvirtintą Mokėjimo prašymų teikimo aprašą, skelbiamą įgyvendinančios institucijos

svetainėje www.apva.lt. Visos projekto išlaidos turi būti patvirtintos apskaitos dokumentais ir turi būti užtikrinamas šių dokumentų atsekamumas.

59. Įgyvendinant projektus žalieji viešieji pirkimai turi būti vykdomi perkant prekes ir paslaugas, susijusias su projekto administravimu. Projekto vykdytojo iniciatyva ir kiti viešieji pirkimai gali būti kaip žalieji viešieji pirkimai, vadovaujantis Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašų, Aplinkos apsaugos kriterijų ir Aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos turi taikyti pirkdamos prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 „Dėl Produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašų, Aplinkos apsaugos kriterijų ir Aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos turi taikyti pirkdamos prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

60. Projektui gali būti skiriamas papildomas finansavimas Projektų taisyklių 20 skirsnyje nustatyta tvarka, jei projektas atitinka šiuos papildomus reikalavimus:

60.1. projekto vykdytojas yra pasirašęs paslaugų ir (ar) darbų pirkimo sutartis arba yra baigta viešojo pirkimo vertinimo procedūra (pasirašyta vertinimo ataskaita);

60.2. projekto veiklos nepabaigtos;

60.3. projekto vykdytojas įsipareigoja prisidėti prie padidėjusios projekto vertės savo lėšomis proporcingai pagal projekto finansavimo ir administravimo sutartyje numatytą finansavimo intensyvumą.

61. Jei projekto veikla nepradėta įgyvendinti per 6 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos, įgyvendinančioji institucija, suderinusi su Ministerija, turi teisę vienašališkai nutraukti projekto sutartį.

62. Projekto vykdytojas, norėdamas panaudoti išvalytą teritoriją, ją gali perleisti naudojimui viešo konkurso būdu.

63. Jeigu projekto vykdytojui kyla klausimų dėl *de minimis* pagalbos skaičiavimo ir kaupimo, įgyvendinančioji institucija turi suteikti projekto vykdytojui reikiamą informaciją (jei taikoma).

64. Įgyvendinančioji institucija, vykdydama projektų priežiūrą ir patikras vietoje, turi įsitikinti, ar pareiškėjas tinkamai skaičiuoja *de minimis* pagalbą (jei taikoma).

65. Projekto vykdytojas privalo informuoti apie įgyvendinamą ar įgyvendintą projektą Projektų taisyklių 37 skirsnyje nustatyta tvarka.

66. Visi su projekto įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi Projektų taisyklių 42 skirsnyje nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS
APRAŠO KEITIMO TVARKA

67. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

68. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.

69. PRIEDAI:

69.1. Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė.

69.2. Projekto atitikties *de minimis* pagalbos taisyklėms patikros lapas.

_____